

ACC. N:R M. 14149: 1-5.

Landskap: *Skåne* ..... Upptecknare: *Harald ^{fil. kand.} Amund, Lund*
Härad: *Ö. Göinge* ..... Berättare: *Nils Holger Tydesjö*
Socken: *Broby* ..... Berättarens yrke: *pastor i Filadelfia förs. (psingebroby)*
Uppteckningsår: *1955* ..... Född år *1914* i *Ö. Broby, Broby sn.*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Religiösa familjeföremål. s. 1-5.

RELIGIÖSA FAMILJEFÖREMÅL.

- I. PRYDNADSFÖREMÅL.
1. Broderiarbeten: om äger, ägt eller sett (var? hos vem? vem tillverkat?) broderiarbeten med religiösa motiv, som hängkläden med bibliska figurmotiv, stolsdynor med sådana motiv, hängkläden med texter, märkdukar (flickorna fick förr ej sällan tillverka provdukar i skolan, korsstygnsdukar, de äldsta kända dukarna med bibliska motiv), bibelspråksdukar. Placering i hemmet?
  2. Bibelkorgar och kartongtryck med bibelspråk: om äger, ägt eller sett etc. Varifrån fick man sådana föremål? Hur användes bibelkorgen?
  3. Krucifix: placering? gammalt bruk?
  4. Tavlor och reproduktioner: även kort, om uppställda i hemmet och med religiös karaktär.
  5. Kristusbilder av gips eller liknande: ex. Thorvaldsens Kristus. Särskild användning, ex. vid dödsfall i likrummet eller vid utfärsandakt?
  6. Julkrubbor: hur länge varit i bruk? hur länge står den kvar efter jul? allmänt bruk? vilka har julkrubbor? etc. Utseendet? Noggrann beskrivning! Vem ordnar julkrubban?
  7. Fotografier: prästfoton (vilken präst? hur kommit över? plats i hemmet?) konfirmationsfoton? uppsatt var?
  8. Minnestavlor: hur länge brukats? beskrivning? vem förfärdigade? plats i hemmet?
  9. Andra föremål som eldskärmar med bibliska motiv? om ägt, eller sett etc.
- II. BIBEL OCH PSALMBOK.
10. Familjebibel: ärvdes? särskild plats? när användes? funnits i vilka hem? i ert eget hem? när köptes? anteckningar i den? vad för slags anteckningar? Exempel! När fördes dessa anteckningar in? Om familjebibel med anteckningar påträffas, sök om möjligt skriva av alla anteckningarna, gör skiss över anordningen osv.
  11. Psalmboken: särskild plats? anteckningar i den? Använts vid gemensam andakt i hemmet?
  12. Andra religiösa böcker.
- III. SÄRSKILDA ANORDNINGAR I HEMMET.
13. Hemaltare: sett var? beskrivning! användning? gammalt bruk? var samlats till gemensam andakt i hemmet?
  14. Bönevårå: anordning? användning?
  15. Levande ljus: när förekommer? vid minnesdagar? Alla helgons dag i hemmet?
  16. Missionsspårbössor och liknande: var har de sin plats i hemmet? vilka hem har sådana?
- IV. MUSIKINSTRUMENT.
17. Orgel: var sin plats, när användes (vid husandakt?)..
  18. Psalmodikon: d:o
  19. Andra musikinstrument med religiös användning.
- V. DOP OCH VIGSEL I HEMMET.
20. Anordning vid hemmadop: skål? tända ljus? plats?
  21. Vigsel i hemmet: brudåttor? vigselpallar? köpts eller tillverkat? altaranordning? levande ljus?
- VI. BLÖMMOR.
22. Brukade man ha palmer inomhus och hade i så fall detta bruk någon särskild innebörd?

ACC. N:R M. 14149:/.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I. Prydnadsföremål.

1. I vårt hem har vi ingenting sådant, men det finns ju rätt ofta ute i hemmen. I större utsträckning dock mest hos gamla människor.
"Gud hör bön" är ett ord, som jag ofta sett på bonader. Ett annat: "Jag och mitt hus, vi vilja tjäna Herren".
Nej, det tror jag inte, att jag kan påminna mig något annat i den vägen.
2. Bibelkorgar, jo, det finns det säkert. En liten glasskål har man kanske mest till mannat. Det är väl inte så regelbundet utan rätt sporadiskt man tar. När man får främmade och så där, skall man ju ofta ta ett bibelord, då är den bra att ha. Oftast är den stående på en möbel.
3. Krucifix har man inte så mycket i hemmen. Nej, inte i predikanthemmen heller. Det blir ju mer katolskt.
4. Religiösa tavlor däremot, det förekommer säkert. Jesus predikar från en båt t.ex. Och baptisterna brukar ha en tavla om dopet, som också finns i

ACC. N:R M. 14149:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hemmen. Ett Kristusfotografi är också vanligt. Ja, det är ju uppmålat och så fotograferat då. Sånt får man ju genom bokförlagen. De stora förlagen har ju sådana saker. Det har man i både gamla och nyare hem.

5. Nej sådant gillas ju inte. Ja, var och en har ju sin frihet. Men man skall ju inte dyrka bilder.
6. Ja, julkrubbor kan allt finnas. Vid julfester och så har man ofta små pappkrubbor. I somliga hem gör man litet mer arbete av det. Sen står det ju som andra juldekorationer tills julen är slut, kan man ju säga.
7. Ja, predikanternas fotografier förekommer. Dom försöker man ju plantera ut bland medlemmarna, så de har det av predikanten.
8. I gamla hem finns det allt en del. Jag har sett en i Emitslöv. Men den är minst 50 - 60 år gammal.
9. Nej, det kan jag inte säga, jag vet något. Det förekommer inte.

ACC. N:R M. 14149:3 .

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

II. Bibel och psalmbok.

10. Familjebibel. Litet svårt att säga om det är allmänt, men det finns ju. Den skall gå i släkten då. Men det är inte allmänt. Vi har en efter min svärfar. Ibland kan brudparet få av vänner eller så, men oftast skaffar de den nog ändå. Men det är olika. Antecknar i den gör man säkert. Mest datum för födelse och död. Något annat kan jag inte säga riktigt. Inget annat tror jag.

11. Bibeln används nog mest. Husandakt var mer förr än nu. Själva har vi det, men så regelbundet blir det inte. Det är ju en närgången fråga. Ofta tar arbetet överhanden. Jag måste erkänna, att det är ett försummat område. De gamle läste ju ofta 10 ggr om dagen, även när det var mycket att göra. Gemensam sång förekommer nog inte i hemmen något vidare. Man läser och beder.

12. Det kan variera från fall till fall. Vi säljer ju vårt eget förlags böcker, men någon särskild vet jag inte. Jo, Rosenius läses nog i en del hem.

ACC. N:R M. 14149:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

III. Särskilda anordningar i hemmet.

13. Hemaltare, nej det har vi inte alls.

14. Bönevrå kan naturligtvis vara var som helst och det kan variera. Det skall inte vara något bestämt. Gemensamt läser man ofta efter måltiden.

15. Adventsljusstake finns ja. Jag skulle tro det är en nyare sed, som slagit igenom. I övrigt har man nog inte så mycket levande ljus i hemmen mer än på jul. På dödsdagar samlas man kring graven i vissa familjer.

16. Nej, sådana sparbössor förekommer inte alls hos oss. Vi har regelbundna offer i kyrkan. Till yttre missionen bär vi fram tredje söndagen i var månad.

IV. Musikinstrument.

17. Skulle tro det finns säkert något instrument i varje familj. Av vårt folk är det nog mest gitarrer och mandoliner. Någon familj har piano. Det ser

ACC. N:R M. 14149:5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ut att gå bättre än orgel i hemmen. Ja, naturligtvis används de, de är säkert det. Det blir när det passar sig, det kan vara varierande.

18. Jag har hört talas om det. Det var Lundgren med lådan. Men han är död för en 30 - 40 år sedan.

19. Jfr punkt 17.

V. Dop och vigsel i hemmet.

20 - 21. Nej, dop kan inte vara i hemmen efter våra förhållanden och det har man inte bröllop heller.

VI. Blommor etc.

22. Palmer finns säkert det som har, men vad det ligger bakom det vet jag inte.